

§ 100

Dnr 2010/KS 0345 91

Svar på motion om att öka grön design i Tyresö kommun genom gröna tak och fasader**Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

- Motionen anses besvarad i och med samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande.
- Tyresö kommun ska inventera vilka kommunala byggnader som kan beläggas med gröna tak.
- Tyresö kommun ska, i samband med planeringen av ett projekt som innehåller grön design, bjuda in privata intressenter till ett kunskapsseminarium.
- I nämndplanen för kommunstyrelsens utskott för miljö- och samhällsbyggnadsfrågor ska ett mål kring grön design arbetas in.

Reservation

Martin Nilsson (S) och Marie Åkesdotter (MP) reserverar sig mot beslutet. Marie Åkesdotter (MP) lämnar skriftlig reservation.

Beskrivning av ärendet

Peter Bylund (MP), Marie Åkesdotter (MP), Maria Salomonsson (MP) och Peter Söderlund (MP) har inkommit med en motion om att öka grön design i Tyresö kommun genom gröna tak och fasader.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har lämnat ett yttrande angående motionen, daterat den 16 februari 2011, och föreslår att motionen ska anses besvarad med hänvisning till yttrandet.

Ordförandeutlåtande

Från majoritetens sida ser vi positivt på arbetet med grön design. I den klimatstrategi som antogs i kommunen våren 2010 finns gröna tak med som en av de åtgärder som är viktiga. Vi har redan i flera projekt haft med gröna tak som en del – några exempel är den planerade bebyggelsen i Bäverbäcken och Järnet 6 med flera. Sedan tidigare finns också gröna tak på olika platser i kommunen som samtliga miljöhus inom Brf Sjötungan. Vi

tror alltså mycket på detta och vill fortsätta arbeta med grön design – inte bara tak.

Vi tycker därför att det är lämpligt att kartlägga var vi på våra befintliga kommunala byggnader, inklusive Tyresö Bostäder, kan öka den gröna designen. Vi anser vidare att grön design ska övervägas i allt nytt som planeras i kommunen. Vi menar då att det är viktigt att öka kunskapen hos privata fastighetsägare och vi vill därför att förvaltningen tar initiativ till ett seminarium i ämnet i samband med ett kommande byggprojekt där grön design ingår. Vår förhoppning är att det ska inspirera andra fastighetsägare till att kartlägga sina möjligheter och vidta egna åtgärder.

Gröna tak finns som nämnts med i vår klimatstrategi. Därför är det naturligt att arbeta in ett mål kring grön design i den nämndplan som efter sommaren ska tas fram för Miljö- och Samhällsbyggnadsutskottet (MSU).

Grön design är också en fråga som bör belysas i den översiktsplan som ska tas fram under den innevarande mandatperioden.

Ordförandeförslag

Att motionen ska anses besvarad i och med samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande samt att:

- Tyresö kommun ska inventera vilka kommunala byggnader som kan beläggas med gröna tak.
- Tyresö kommun ska, i samband med planeringen av ett projekt som innehåller grön design, bjuda in privata intressenter till ett kunskapsseminarium.
- I nämndplanen för kommunstyrelsens utskott för miljö- och samhällsbyggnadsfrågor ska ett mål kring grön design arbetas in.

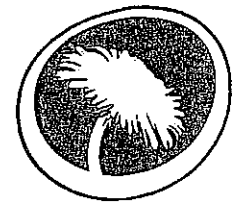
Yrkanden

Marie Åkesdotter (MP) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Marie Åkesdotters (MP) bifallsyrkande och finner att kommunstyrelsen har avslagit detsamma.

Kommunstyrelsen har därmed beslutat i enlighet med ordförandeförslaget.

Reservation till kommunstyrelsen 31 maj 2011

§ 100 Svar på motion om att öka grön design i Tyresö genom gröna tak och fasader

Politik är att vilja, men också att över huvud taget ha idéer som man vill genomföra. På miljö- och klimatområdet är det väldigt tunnsått med idéer från moderaterna och dess allianspartier. Miljöpartiet har genom åren föreslagit mängder av miljö- och klimatsatser i motioner, budgetar, översiktsplaner mm. Det är bra att vi börjar få gehör, men det vore klädsamt om den moderatledda majoriteten lite oftare gav miljöpartiet något erkännande också.

Vi anser att motionen skulle ha bifallits och inte bara ha besvarats, med förklaringen att arbete redan pågår. I förvaltningens svar står att gröna tak finns med i klimatstrategin (också en motion från miljöpartiet), men att det saknas mål om tidpunkt och ambitionsnivå. Vi har inte hört vare sig moderaterna eller övriga allianspartier prata särskilt mycket om gröna tak genom åren (innan det skrevs in i klimatstrategin). Inte heller att kommunen ska bjuda in privata intressenter för att informera och diskutera gröna tak, ett av förslagen i motionen och som också nu planeras (enligt svaret i motionen). Faktum är att det inte finns ett enda grönt tak på kommunens byggnader eller på någon större fastighet i Tyresö ännu! Alliansens har styrt Tyresö kommun i väldigt många år nu och har verkligen haft chansen att både ta initiativ och genomföra detta.

Att besvara motion efter motion och låtsas som om man redan jobbar med den specifika frågan eller redan har tagit initiativ är både odemokratiskt och moraliskt fel. Är det så viktigt att försöka framställa det som om alla förslag vore majoritetens egna?

För Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter

TYRESÖ KOMMUN
 2010 -12- 0 8
 Dnr. 2010/KS 0345 91

miljöpartiet de gröna

Tyresö

Motion till kommunfullmäktige 9 december 2010

Att öka grön design i Tyresö kommun genom gröna tak och fasader

Städer och storstadsregionerna växer och förtätas. De gröna kilarna hotas av expansionen och grönområdena minskar. Det för med sig många nackdelar som att djur- och växtarter minskar, mängden ekosystemtjänster reduceras, avdunstningen och vattenupptagningsförmågan reduceras. Städer får problem med vattenavrinning, dränering och ökad belastning på vattenledningssystemet.

Antalet växter att rena vattnet minskar liksom kapaciteten för luftrening och kolinbindning. Grönska byts ut mot hårda material såsom hus och vägar, vilket gör att staden absorberar mer värme och temperaturen stiger. De förhöjda temperaturerna i städerna förstärks ytterligare genom till exempel uppvärmning av byggnader och transporter.

Mängden vegetation kan i städer ökas genom att anlägga gröna tak och fasader vid nyproduktion och på befintliga byggnader. Det kan aldrig ersätta de naturliga ekosystemen, men minimera de negativa effekterna av allt mer ianspråktagande av grönytor. Det finns en stor potential att använda tak och fasader till gröna ytor och det har skett en ökning under senare år. På flera håll i världen har det även införts lagar och krav på att anlägga gröna tak och fasader. I Tyskland läggs 7-10 miljoner kvadratmeter årligen och där ställer myndigheter krav på gröna ytor av tak och fasader vid större nybyggnationer.

I Zürich i Schweiz ska alla nya lågt lutande tak vara gröna och i Basel har man infört krav på att alla nya och nyrenoverade platta tak ska ha gröna tak. I Köpenhamns kommun ska det i en klimatsatsning anläggas 325 000 kvadratmeter gröna tak fram till 2015. I Sverige idag läggs cirka 70 000 kvadratmeter gröna tak per år. I Malmö arbetar kommunen med klimatet genom att förse byggnader med gröna tak och fasader. Malmö stad har fått 1,6 miljoner kronor från EU för att anlägga samt utveckla användandet av gröna fasader. I Stockholm finns det idag bl.a. gröna tak på Södersjukhuset. I Stockholm är dock andelen gröna tak och fasader fortfarande mycket begränsad och det finns en stor ännu inte använd potential som kan medföra många fördelar.

Fördelar med gröna tak och fasader

Det finns många olika fördelar med att utöka vegetationen i städerna genom gröna tak och fasader. Gröna tak och fasader förbättrar klimatet och stadsklimatet genom att växterna filtrerar luften från stoft och damm, binder partiklar och koldioxid till växterna samt avger syre. Koldioxiden till atmosfären blir mindre och luften blir renare. Till exempel kan växter på ett 10 kvadratmeter grönt tak binda in lika mycket koldioxid som ett träd. Beräkningar visar att en stad med ungefär en miljon invånare skulle kunna fånga in cirka 55 000 ton kol per år genom att omvandla de vanliga taken till gröna tak.

Gröna tak och fasader isolerar husen, håller nere energiförbrukningen och ger därmed minskade energikostnader. På sommaren blir effekten kylande och på vintern isolerar vegetationsskiktet så att husen behåller värmen bättre. En jämnare temperatur och minskad

utsatthet för väder och vind, samt, minskad UV-strålning ger dessutom en ökad livslängd av tak och väggar.

Vegetationsskiktet har en bullerdämpande effekt och kan ha särskilt stor betydelse för bullerutsatta bostadsområden, skolor, förskolor och så vidare som ligger i närhet till bilvägar och flygtrafik. En undersökning vid Malmö Högskola visar att takvegetationen i underliggande lokaler kunde minska bullret med 6dB(A) jämfört med tak utan vegetation. En annan undersökning visar att en grön fasad kan ge en bullerdämpning på 1-2dB(A). Enligt en studie i Tyskland så minskar vegetationen dessutom den elektromagnetiska strålningen.

Gröna tak har förmågan att ta upp mycket vatten, de minskar vattenflöden av regn och mängden regnvatten från taket. Det är särskilt anmärkningsvärt i jämförelse med traditionella tak som inte har någon vattenhållande förmåga alls. Studier visar på att städer enbart kan absorbera 25 procent av nederbörden jämfört med 95 procent som absorberas i en skog. I stadsdelen Augustenborg i Malmö har man tidigare haft problem med för mycket dagvatten i avloppssystemet som har haft för låg kapacitet. Där har stora delar varit asfalterade med en ogenomtränglig markbeläggning. Det har medfört ständiga översvämningar i området med källarskador och förstörda bilar i garage. Idag finns det gröna tak på en yta av 9 500 kvadratmeter. De avlastar avloppssystemet och vegetationen på taken kan magasinera upp till 50 procent av regnvattnet.

Växtligheten på gröna tak och fasader kan ta upp en del av nederbörden och vara särskilt användbart för att hantera klimatförändringarnas ökande nederbörd. Vegetationsytorna fungerar även som små naturliga reningsverk. De gröna taken ökar den biologiska mångfalden genom att utgöra ett ofta skyddat habitat för mindre djur som fåglar och insekter samt växter. I Augustenborg finns bland annat ett särskilt tak för att skydda sällsynta växter och djur. Dessutom så har grönska en påtalad positiv effekt på människans välbefinnande.

Utvecklingen om grön design går framåt och idéer utvecklas för hur man kan använda sig av vegetationen i städerna för att använda sig av fördelarna. Det finns idag förslag på hur man kan bygga om ett nedlagt industriområde vid Stockholms universitet för att bygga ett grönt universitetscampus. Området ligger i Nationalstadsparken och byggföretaget vill därför bygga på ett sådant sätt att ekosystemen inte bara hålls intakta utan till och med förstärks. De olika växt- och djurarterna ska kunna erbjudas varierande livsmiljöer och ha möjligheter att sprida sig i området. För att det skulle kunna vara möjligt så planeras gröna tak och fasader, kolonilotter, kanaler, våtmarker och dammar, samt, Roslagsbanan skulle kunna byggas in av ett nät med klättrande vegetation där bin, humlor, getingar och andra viktiga insekter skulle kunna trivas. Området skulle kunna bli en förebild på hur man kan bygga mer hållbart i städerna för att åtminstone bibehålla artrikedomen och de viktiga ekosystemtjänsterna.

Detta går helt i linje med våra gemensamma strävanden att profilera Tyresö som både en grön och naturskön kommun, idag och i framtiden! Låt oss tillsammans arbeta för att öka de gröna inslagen i Tyresö kommun.

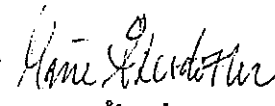
Kommunfullmäktige föreslås besluta att ge kommunstyrelsen i uppdrag

- att se över var gröna tak och fasader kan anläggas i Tyresö kommun,

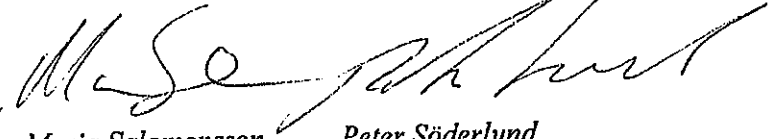
- att bjuda in privata intressenter i Tyresö kommun för att maximera andelen grön design inom kommunen,
- att ta beslut om ett mål inför 2012-2014 att införa grön design enligt ovan för att vara med och minska växthusgasutsläppen och sänka energikostnaden i kommunens byggnader, samt, minska bullret i bullerutsatta byggnader, bidra till en renare luft och en god estetisk upplevelse, med dess positiva påverkan på hälsan.

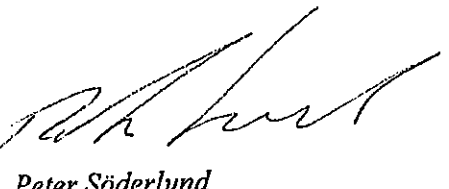
Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Maria Salomonsson

Peter Söderlund

Tyresö kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Miljö- och trafikenheten
Göran Bardun
Kommunekolog
08-5782 93 51
goran.bardun@tyreso.se

TJÄNSTEYTTRANDE
2011-02-16

1 (4)

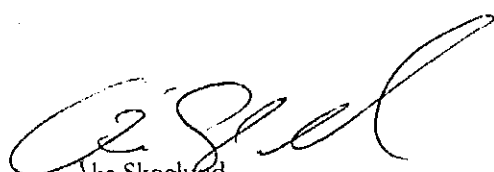
2010 / KS 0345 91

Att öka grön design i Tyresö kommun genom gröna tak och fasader

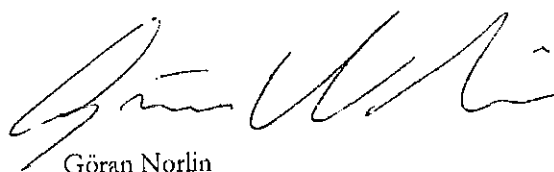
Förslag till beslut

Motionen föreslås vara besvarad i och med Samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Åke Skoglund
Samhällsbyggnadschef

Göran Norlin
Chef miljö- och trafik

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion om ökad användning av grön design i kommunen, till exempel nyttjande av gröna tak och andra åtgärder för att behålla andelen av grönytor i tätorten, få högre kvalitet på dagvattnet, minska bullernivåer och förbättra lokalklimatet för att ta några exempel.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser positivt till stora delar av motionen om grön design i Tyresö. Förvaltningen ser möjligheter för att kunna få fram grön design i några av de planerade/påbörjade byggprojekt som utförs i centrala Bollmora.

I samband med att ett grönt designprojekt genomförs så kan kommunen, helst tillsammans med byggherren arbeta för att det ges extra uppmärksamhet om syftet med projektet, sprida idéer till andra intressenter med mera.

I åtgärdsprogrammet för kommunens klimatstrategi för åren 2010-2015 finns gröna tak (sedumtak) som åtgärdsförslag, men inte definierat årtal för genomförande av åtgärden. Det borde vara möjligt att ta höjd för grön design, till exempel genom gröna tak, på någon kommunägd byggnad eller andra åtgärder nära byggnad som faller inom ramen för grön design. Att sätta mål för hur mycket grön design Tyresö ska ha 2014 är en politisk uppgift.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion till kommunen som tar upp betydelsen av bland annat gröna tak och fasader för den tätbebyggda tätorten. I och med att Storstockholm växer och förtätas i allt snabbare takt behövs nya metoder i samhällsbyggnadsarbetet. Dessa nya metoder behövs för att den allt tätare staden ska kunna behålla de gröna värden som finns i tätorten och som människor och övrig natur behöver för fortlevnaden enligt förslagsställarna.

När gröna takmaterial nämns så avses oftast tak med ett yttre skikt av olika sedumarter som är tåliga för olika typer av väderförhållanden. Gröna tak används flitigt på många håll i Europa för att minska urbaniseringens negativa sidor som ökad medeltemperatur i tätorterna, snabbare avrinning från kala tak och hårdgjorda markytor. Under den varmare perioden under året så hjälper också gröna tak men även gröna fasader till med att sänka inomhus-

temperaturen och ge ett behagligare mikroklimat. Förutom ovan givna exempel på grön design så finns det fler åtgärder inom området som Grön design som kan ge en viss reduktion av buller.

Motionärerna lämnar tre förslag till kommunfullmäktige:

- ”att se över var gröna tak och fasader kan anläggas i Tyresö kommun,
- att bjuda in privata intressenter i Tyresö kommun för att maximera andelen grön design inom kommunen,
- att ta beslut om ett mål inför 2012-2014 att införa grön design enligt ovan för att vara med och minska växthusgasutsläppen och sänka energikostnaden i kommunens byggnader, samt, minska bullret i bullerutsatta byggnader, bidra till en renare luft och en god estetisk upplevelse, med dess positiva påverkan på hälsan.”

Samhällsbyggnadsförvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser positivt på grön design och håller med om att kommunen kan se över var gröna tak och fasader kan anläggas i Tyresö kommun (på kommunens byggnader).

Gröna tak och fasader och liknande åtgärder inom grön design bör även vara en fråga vid planeringen av nya byggnader inom kommunen. För framtida planprojekt bör frågan ställas om det är möjligt att förse de nya byggnaderna med gröna tak etc. Det finns i dagsläget ett par aktuella objekt där gröna tak planeras in i projekten, dels i kvarteret Järnet, på parkeringsgarage och vid den samlingslokal som brf Sjötungan ska uppföra.

Tyresö kommun deltar sedan 1993 i samarbetet kring Tyresån och ett av vattendragets stora problem är det mycket näringsrika dagvatten som tillförs sjöarna. Under de gångna 18 åren sedan samarbetet startade har befolkningen i kommunerna ökat med mer än 20 % och hårdgöringen av mark inom sjöarnas tillrinningsområden har därmed också ökat.

Att anlägga till exempel gröna tak och vattengenomsläppliga parkeringsytor med mera är ett bra sätt att kompensera för de ytor som hårdgjorts tidigare och för de ytor som tas i anspråk i framtiden.

Det andra önskemålet som miljöpartiet föreslår, att bjuda in privata intressenter för att främja nyttjandet av grön design i Tyresö ser förvaltningen som ett mycket brett förslag och kan innehålla många delar. I samband med planering för ett första projekt som inbegriper gröna tak på bostadshus eller liknande i Tyresö kan någon form av seminarium arrangeras.

För det tredje önskemålet, att införa mål 2012-2014 för grön design i kommunen, så har kommunen i sin klimatstrategi för åren 2010-2015 med gröna tak (sedumtak) som åtgärdsförslag, men inte definierat årtal för genomförande av åtgärden. Att fatta beslut om mål som avser grön design är en politisk uppgift.

Plats och tid

Kommunhuset Tyresö, sammanträdesrum Bollmora
Tisdag 31 maj 2011, kl. 18:30 – 20.25

Beslutande

Enligt bilaga

Övriga deltagare

Enligt bilaga

Utses att justera

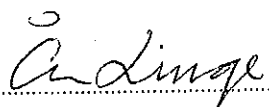
Martin Nilsson

Justeringens plats och tid

Kommunstyrelsens kansli
Tisdagen den 7 juni 2011

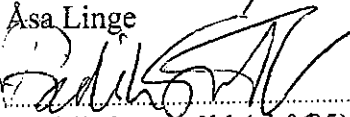
Underskrifter

Sekreterare

Åsa Linge

Paragrafer 88–93,
95-103

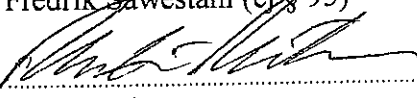
Ordförande

Fredrik Sawestahl (ej § 95)

Mats Larsson (§ 95)

Justerande

Martin Nilsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2011-05-31

Datum för anslags uppsättande

2011-06-08

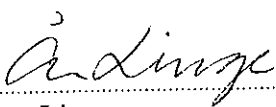
Datum för anslags nedtagande

2011-06-30

Förvaringsplats för protokollet

Kansli- och personalkontoret

Underskrift

Åsa Linge

Närvarolista kommunstyrelsen

Sammanträdestid: 2011-05-31 kl. 18.30 – 20.25

Justering: Martin Nilsson

Ordinarie ledamöter:

Namn	Närv.	Beslutande	Kom kl.	Gick kl.	Anm.
Fredrik Saweståhl (M)	X	Lotta Stjernfeldt § 95			
Mats Larsson (Fp)	X				
Martin Nilsson (S)	X				
Anki Svensson (M)	X				
Andreas Jonsson (M)	X				
Dick Bengtsson (M)	X				
Matilda Lundh (M)	X				
Mats Lindblom (FP)	X				
Leif Kennerberg (Kd)	X				
Susann Ronström (S)	-	Marita Bertilsson			
Anita Mattsson (S)	X				
Kristjan Vaigur (S)	X				
Marie Åkesdotter (MP)	X				

Ersättare:

Namn	Närv.		Kom kl.	Gick kl.	Anm.
Lotta Stjernfeldt (M)	X				
Christer Flodfält (M)	X				
Marianne Kronberg (M)	X				
Martin Johem (M)	X				
Thomas Holmberg (Fp)	-				
Margareta Ternstedt (Fp)	X				
Henrik Gustavsson (C)	X				
Anna Lund (KD)	X				
Marita Bertilsson (S)	X				
Marie Linder (S)	-				
Sara Albornoz (S)	-				
Peter Bylund (MP)	X				
Elisabet Hedlund (V)	X				

Tjänstemän:

Bo Renman
Dan Näsman
Åke Skoglund
Kerstin Hedén

Bertil Eriksson § 91-94
Johanna Wretman Östhem § 91-94
Sara Kopparberg § 95-96
Anita Brynje

Maria Hagbom
Åsa Linge